

Név: RV

1. ZH.
Számítógépes Modellelés (Mathematica)
A csoport
Okt. 15. csütörtök

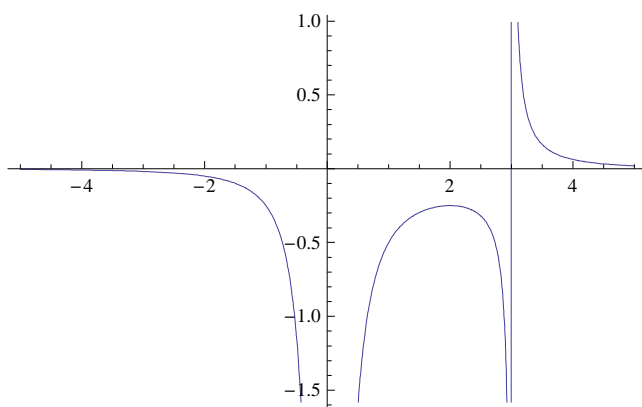
Oldjuk meg az alábbi problémákat. Ügyeljünk a mukafüzet struktúrájára, használjunk szöveges cellát a megjegyzésekhez, vagy a megoldások összefoglalására! Mentsük el időnként a munkát.

1. Probléma (5 pont)

Használjuk a *Mathematica*-t a $h(x) = \frac{1}{x^3 - 3x^2}$ függvény (kritikus) limeszeinek meghatározására.

```
h[x_] := 1 / (x^3 - 3 x^2);
```

```
Plot[h[x], {x, -5, 5}]
```



```
Solve[Denominator[h[x]] == 0]
```

```
{ {x -> 0}, {x -> 0}, {x -> 3} }
```

$-\infty, 0, 3, \infty$ a vizsgálandó helyek

```
Limit[h[x], x -> -Infinity]
```

0

```
Limit[h[x], x -> Infinity]
```

0

Baloldali limesz 0-ban

```
Limit[h[x], x -> 0, Direction -> 1]
```

```
-∞
```

Jobboldali limesz 0-ban

```
Limit[h[x], x -> 0, Direction -> -1]
```

```
-∞
```

```
Limit[h[x], x -> 3, Direction -> 1]
```

```
-∞
```

```
Limit[h[x], x -> 3, Direction -> -1]
```

```
∞
```

pontok ábra 1, kritikus pontok 1, végtelenben 1, féloldali limeszek 2

2. Probléma (5 pont)

Készítsünk táblázatot az $f(x) = \sin(x^2)$ függvényértékeiből, ekvidisztánsan választva az alappontokat a $[-2,2]$ intervallumból az x-tengelyen.

Ábrázoljuk ezeket a pontokat, a különböző pontok legyenek különböző színűek és nagyságúak az x-koordinátától függően, majd cseréljük ki transzformációs szabály alkalmazásával a pontokat félkörlapokra (Disks).

```
Graphics[Disk[{0, 0}, 1, {0, Pi}]]
```


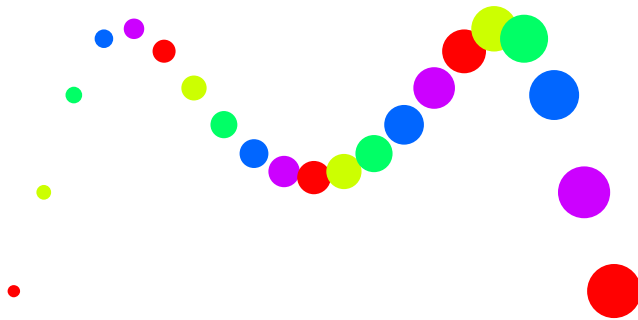
```
t = Table[{x, Sin[x^2]}, {x, -2, 2, .2}]
```

```
{ {-2., -0.756802}, {-1.8, -0.0982486}, {-1.6, 0.549355}, {-1.4, 0.925212},
  {-1.2, 0.991458}, {-1., 0.841471}, {-0.8, 0.597195}, {-0.6, 0.352274},
  {-0.4, 0.159318}, {-0.2, 0.0399893}, {1.11022 × 10-16, 1.2326 × 10-32}, {0.2, 0.0399893},
  {0.4, 0.159318}, {0.6, 0.352274}, {0.8, 0.597195}, {1., 0.841471}, {1.2, 0.991458},
  {1.4, 0.925212}, {1.6, 0.549355}, {1.8, -0.0982486}, {2., -0.756802} }
```

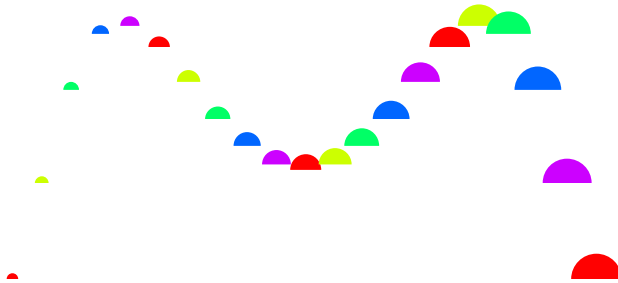
```
t2 = t /. {x_?NumericQ, y_?NumericQ} ->
```

```
Graphics[{Hue[x], PointSize[(x + 2) / 60 + .02], Point[{x, y}]}];
```

Show[t2]

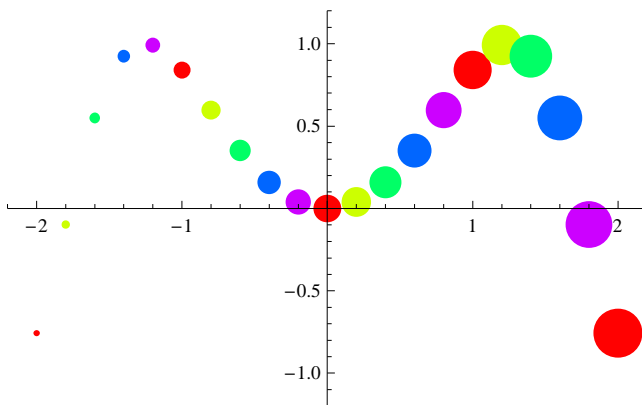
t2 /. {Hue[col_], PointSize[s_], Point[{x_, y_}]} -> {Hue[col], Disk[{x, y}, 2 s, {0, π]}] // Show

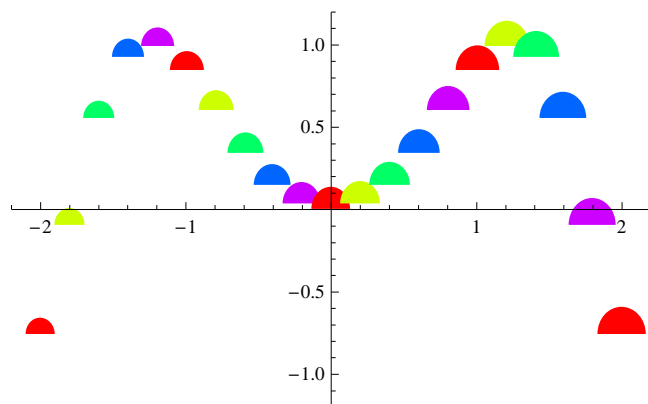
Pontozás táblázat 1, ábrázolás 2, szín+méret 1, félkör transzformáció 1

Megjegyzés másik lehetőség

```
gr = ListPlot[Partition[t, 1],
  PlotStyle -> Table[{PointSize[(t[[i, 1]] + 2) / 60 + .01], Hue[t[[i, 1]]]}, {i, Length[t]}],
  PlotRange -> {{-2.2, 2.2}, {-1.2, 1.2}}]
```



```
gr /. Point[{{x_, y_}}] -> Disk[{x, y}, (x + 2) / 60 + .1, {0, π}]
```


3. Probléma (10+5 pont)

1a. Adott az $y=mx$ (origón áthaladó) egyenes, tükrözzünk egy P pontot az egyenesre
Manipulate-tel lehessen a P koordinátáit és az m paramétert változtatni

*1b. Adott $L=\{m_1, m_2, m_k\}$ lista. mi az $y=m_i x$ (origón áthaladó) egyeneshez tartozó meredekség. Továbbá adott egy P pont.
Ábrázoljuk P tükörképeinek sorozatát (Manipulate; k -adik pozíció: első k tükörkép, színezés)

Hint: Határozzuk meg a lineáris tr. mátrixát a standard bázisban az m pm. függvényében $m=\tan \alpha$

In[1]:=

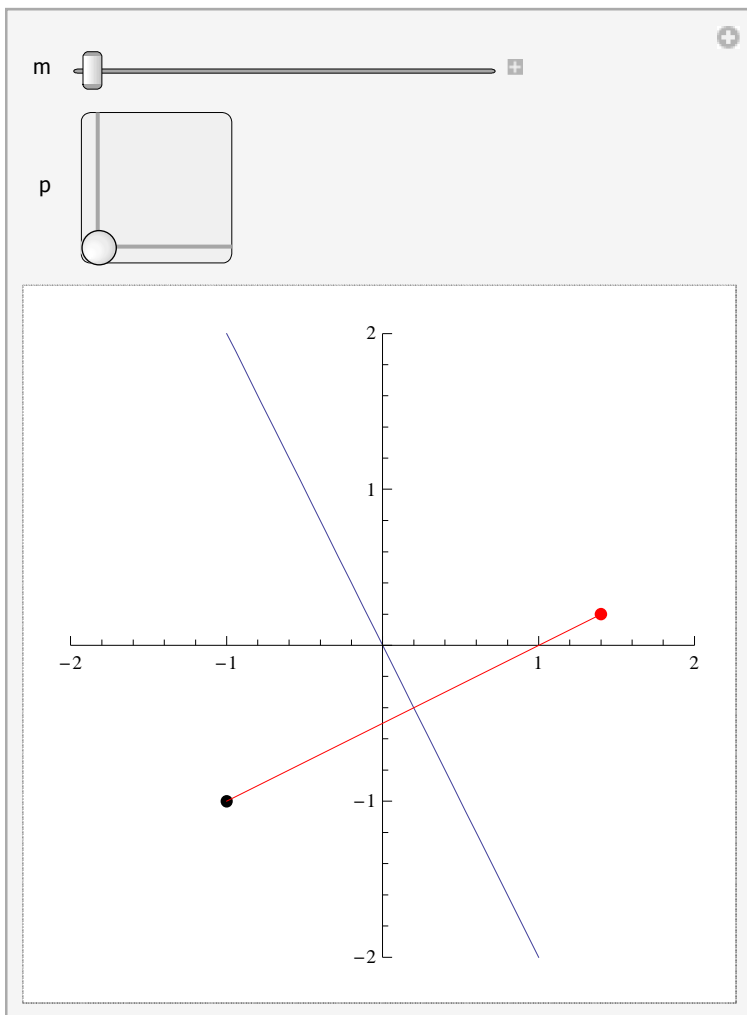
$$\text{TRM}[m_] := 1 / (m^2 + 1) \begin{pmatrix} 1 - m^2 & 2m \\ 2m & m^2 - 1 \end{pmatrix}$$

M a g y a r á z a t
 $m = \tan[\alpha] \Rightarrow \cos[\alpha]^2 = 1 / (1 + \tan[\alpha]^2) \Rightarrow \cos[2\alpha] = 2 \cos[\alpha]^2 - 1 = 2 / (1 + m^2) - 1 = (1 - m^2) / (1 + m^2)$, stb.
 $T[e_1] = \cos[2\alpha] e_1 + \sin[2\alpha] e_2 = (1 - m^2) / (1 + m^2) e_1 + 2m / (1 + m^2) e_2$

In[2]:=

```
Manipulate[Plot[mx, {x, -2, 2}, PlotRange -> {{-2, 2}, {-2, 2}}, AspectRatio -> 1,
  Epilog -> {PointSize[.02], Point[p], Red, Point[TRM[m].p], Line[{p, TRM[m].p}]},
  {m, -2, 2, .1}, {p, {-1, -1}, {1, 1}, Slider2D}]
```

Out[2]=

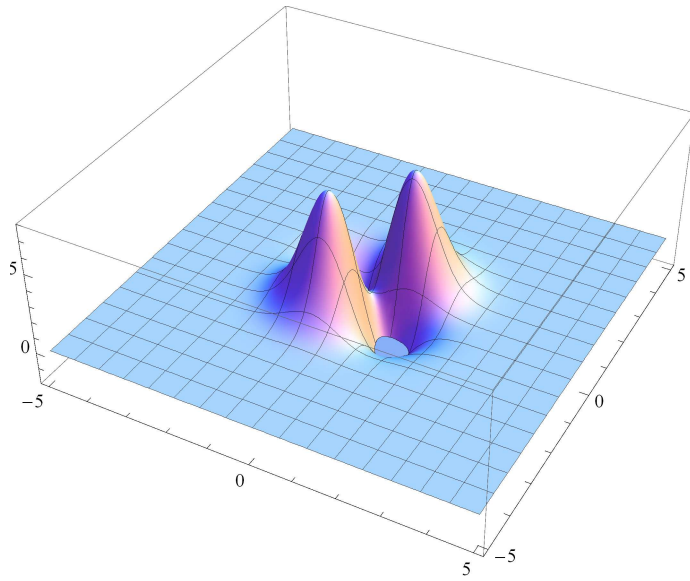
4. Probléma (10 pont)

2. Adott az $f(x, y) = (10xy + x^2 + 3y^2)e^{(1-x^2-y^2)}$ kétváltozós függvény.

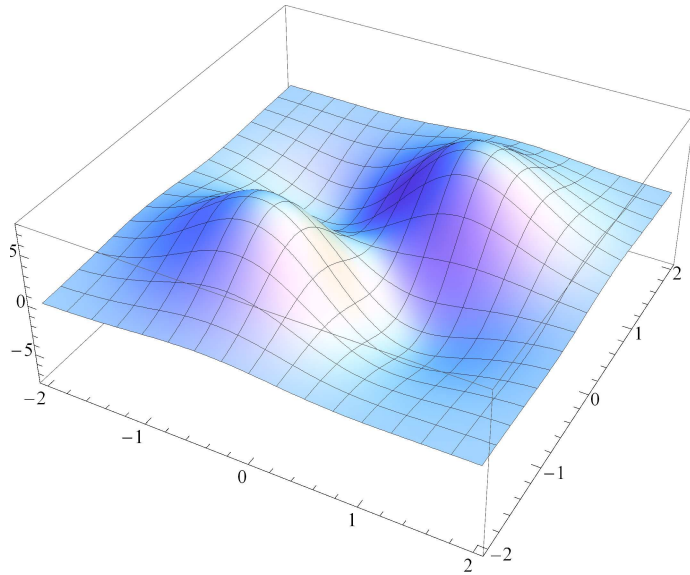
- Adjuk meg f'_x és f'_y függvényeket
- Adjuk meg f'_x és f'_y 0-szintvonalait grafikusan.
- Határozzuk meg a kritikus pontjainak halmazát és a lokális szélsőértékeket (helyeket)
- Adjuk meg egy-egy listában a lok. min. és lok. max. köz. értékeit
(Pl. LMIN={{0,0},1.2},{{1,2},3.4},...)
- Ábrázoljuk kül. színekkel a max. helyeket, egy ábrán (CONTOURPLOT)

```
f[x_, y_] := (10 x y + x^2 + 3 y^2) E^(1 - x^2 - y^2)
```

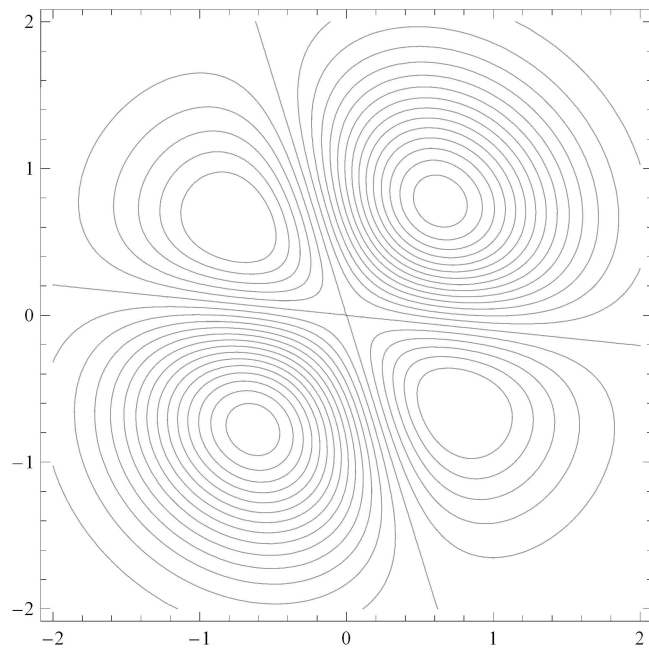
```
Plot3D[f[x, y], {x, -5, 5}, {y, -5, 5}, PlotPoints → 100, PlotRange → {-2, 8}]
```


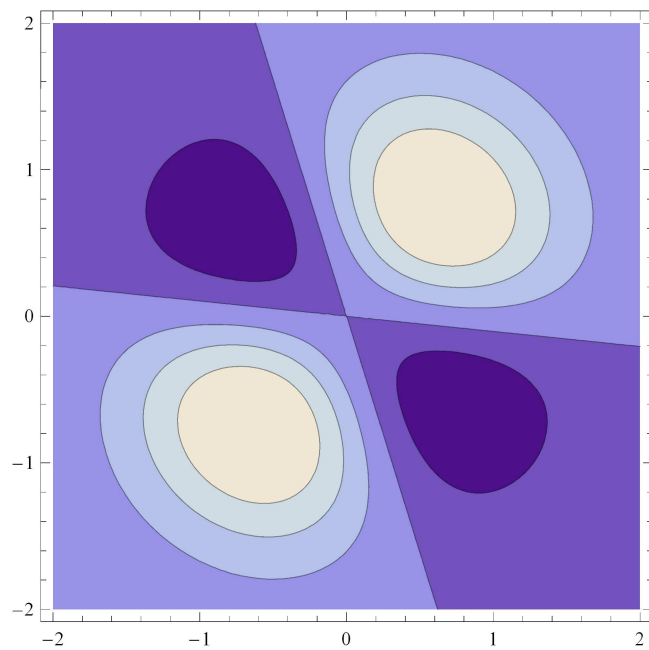
```
Plot3D[f[x, y], {x, -2, 2}, {y, -2, 2}, PlotPoints → 100, PlotRange → {-8, 8}]
```



```
ContourPlot[f[x, y], {x, -2, 2}, {y, -2, 2}, ContourShading -> False, Contours -> 20]
```


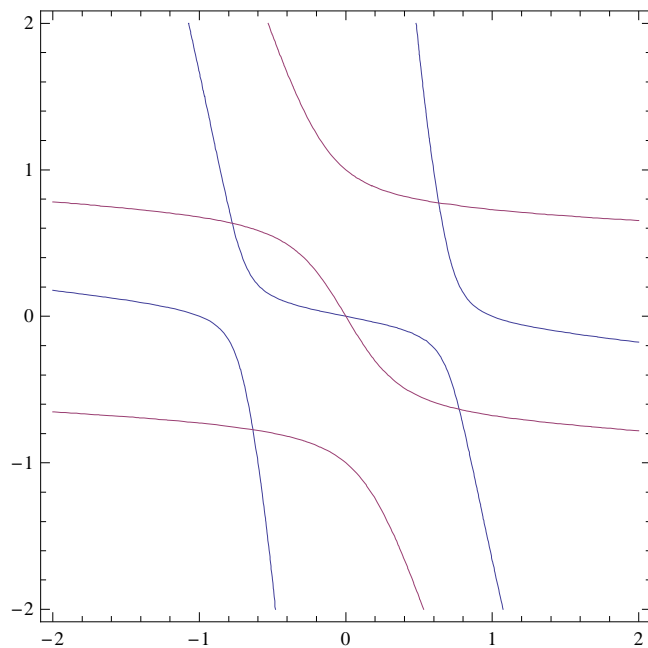
```
ContourPlot[f[x, y], {x, -2, 2}, {y, -2, 2}, ContourShading -> True, Contours -> 5]
```



```
NSolve[{D[f[x, y], x], D[f[x, y], y]} == {0, 0}, {x, y}]
```

```
{ {x -> -0.773342, y -> 0.633989}, {x -> -0.633989, y -> -0.773342},  
  {x -> 0., y -> 0.}, {x -> 0.633989, y -> 0.773342}, {x -> 0.773342, y -> -0.633989} }
```

```
ContourPlot[Evaluate[{D[f[x, y], x], D[f[x, y], y]}],
  {x, -2, 2}, {y, -2, 2}, ContourShading -> False, Contours -> {0}]
```


4 l. szé, 2 lok max, 2 lok min

```
L1 = {FindMaximum[f[x, y], {x, -1}, {y, -1}], FindMaximum[f[x, y], {x, 1}, {y, 1}]}
{{7.09902, {x -> -0.633989, y -> -0.773342}}, {7.09902, {x -> 0.633989, y -> 0.773342}}}
```

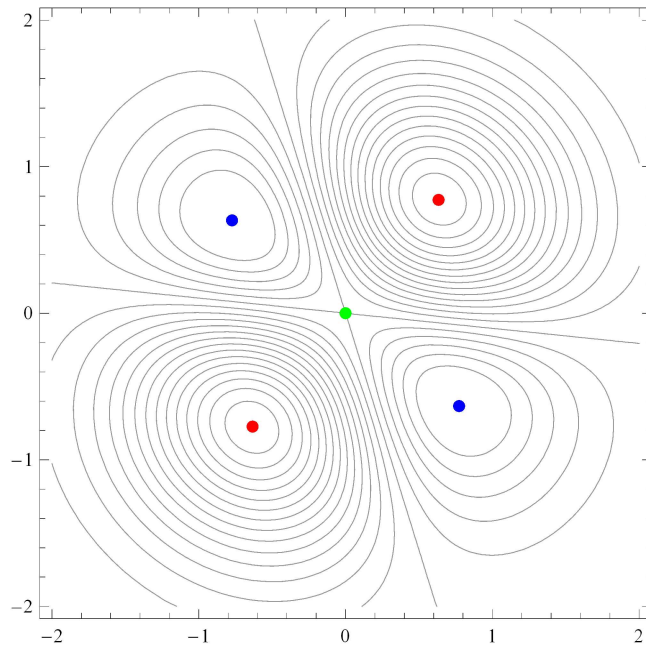
```
L1b = {x, y} /. L1[[All, 2]] /. {x_?NumericQ, y_?NumericQ} -> Point[{x, y}]
{Point[{-0.633989, -0.773342}], Point[{0.633989, 0.773342}]}
```

```
L2 = {FindMinimum[f[x, y], {x, -1}, {y, 1}], FindMinimum[f[x, y], {x, 1}, {y, -1}]}
{{-3.09902, {x -> -0.773342, y -> 0.633989}}, {-3.09902, {x -> 0.773342, y -> -0.633989}}}
```

```
L2b = {x, y} /. L2[[All, 2]] /. {x_?NumericQ, y_?NumericQ} -> Point[{x, y}]
{Point[{-0.773342, 0.633989}], Point[{0.773342, -0.633989}]}
```



```
ContourPlot[f[x, y], {x, -2, 2}, {y, -2, 2}, ContourShading -> False,
Contours -> 20, Epilog -> {PointSize[.02], Green, Point[{0, 0}], Red, L1b, Blue, L2b}]
```


0 nem leszé

```
Table[N[f[i, j]], {i, -.1, .1, .1}, {j, -.1, .1, .1}] // TableForm
```

0.373024	0.0269123	-0.159867
0.080737	0.	0.080737
-0.159867	0.0269123	0.373024

5. Probléma (10 pont)

3a. Az alábbi Lissajous görbéket ábrázoljuk a pm-ek függvényében (Manipulate) és alkalmas Snapshottal mutassuk meg, hogy megfelelő pm. értékek esetén előállnak a másodfokú és harmadfokú Chebyshev polinomok is ($x \in [-1, 1]$)

$LCurves(t) = (x(t), y(t)) = (\sin(a t + \delta), \sin(b t))$ ($a, b, \delta \in \mathbb{R}$)

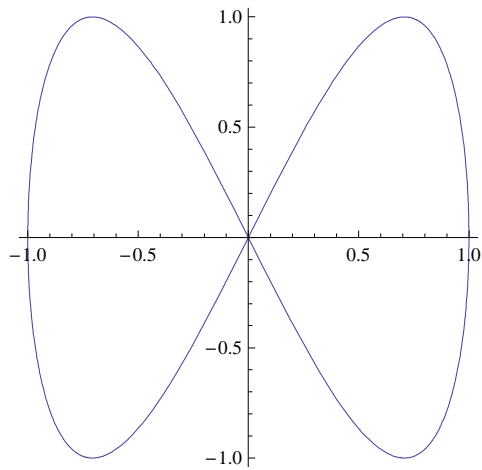
Hogyan lehetne ezt bizonyítani (*Mathematica*-val)? Milyen egyéb, 'ismert' görbék kaphatók meg?

3b. Egy általunk választott speciális esetben a pm. függvényében illusztráljunk pontmozgást a görbén (színezés)

Hint: `?ChebyshevT[n, x]`

```
Clear[t];
```

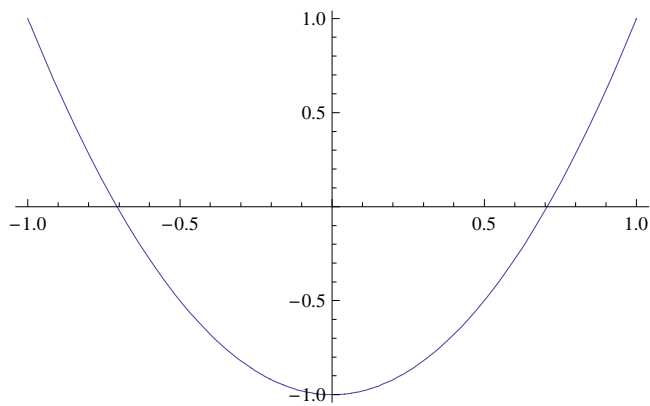
```
LC[var_, le_, ri_, a_, b_,  $\delta$ ] := ParametricPlot[{Sin[a var +  $\delta$ ], Sin[b var]}, {var, le, ri}]
LC[t, 0, 2 Pi, 1, 2, 0]
```


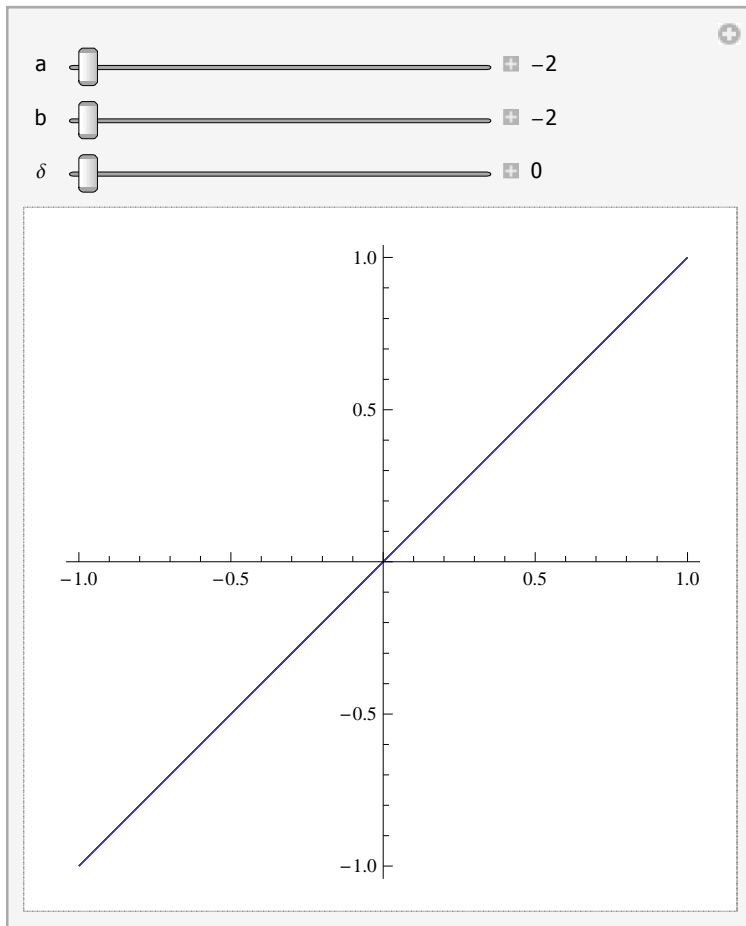
```
p1 = ChebyshevT[2, x]
```

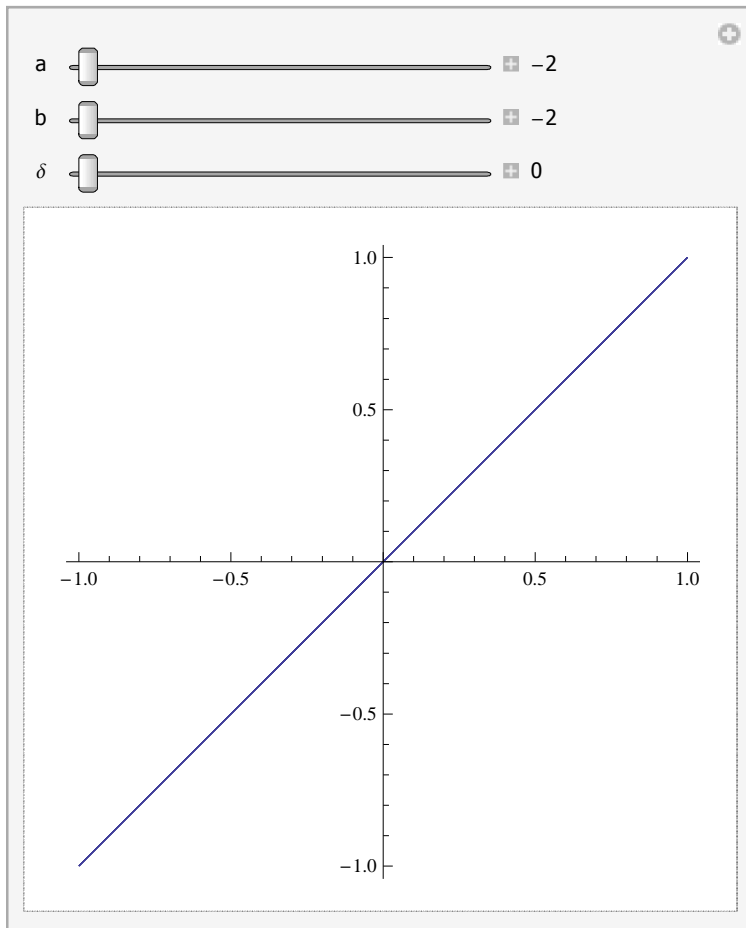
```
-1 + 2 x2
```

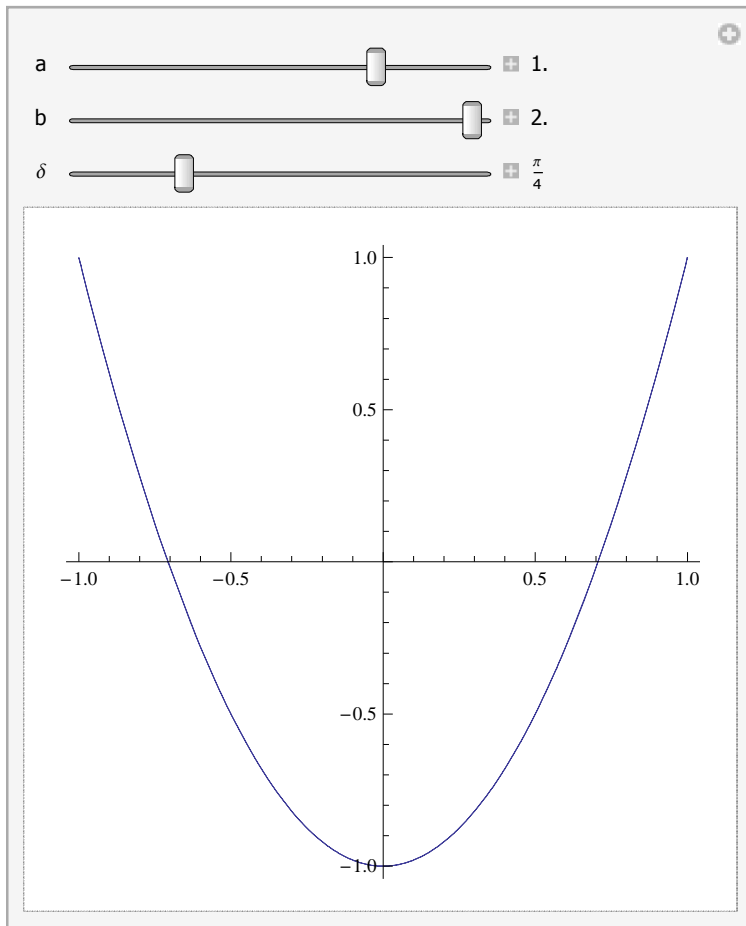
```
Plot[p1, {x, -1, 1}]
```



```
Manipulate[LC[t, -Pi, Pi, a, b,  $\delta$ ],
  {a, -2, 2, .1, Appearance -> "Labeled"}, {b, -2, 2, .1, Appearance -> "Labeled"},
  { $\delta$ , 0, Pi, Pi / 24, Appearance -> "Labeled"}, SaveDefinitions -> True]
```


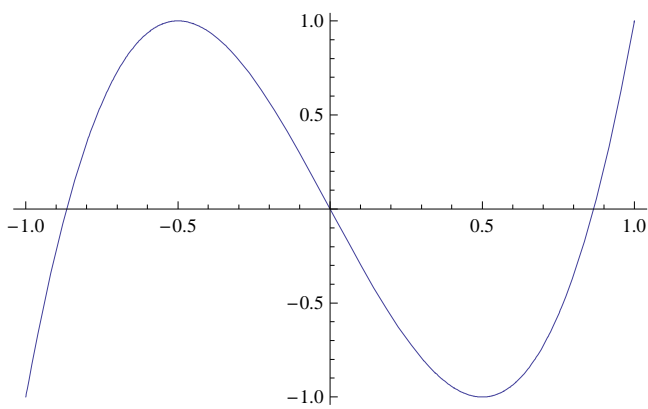

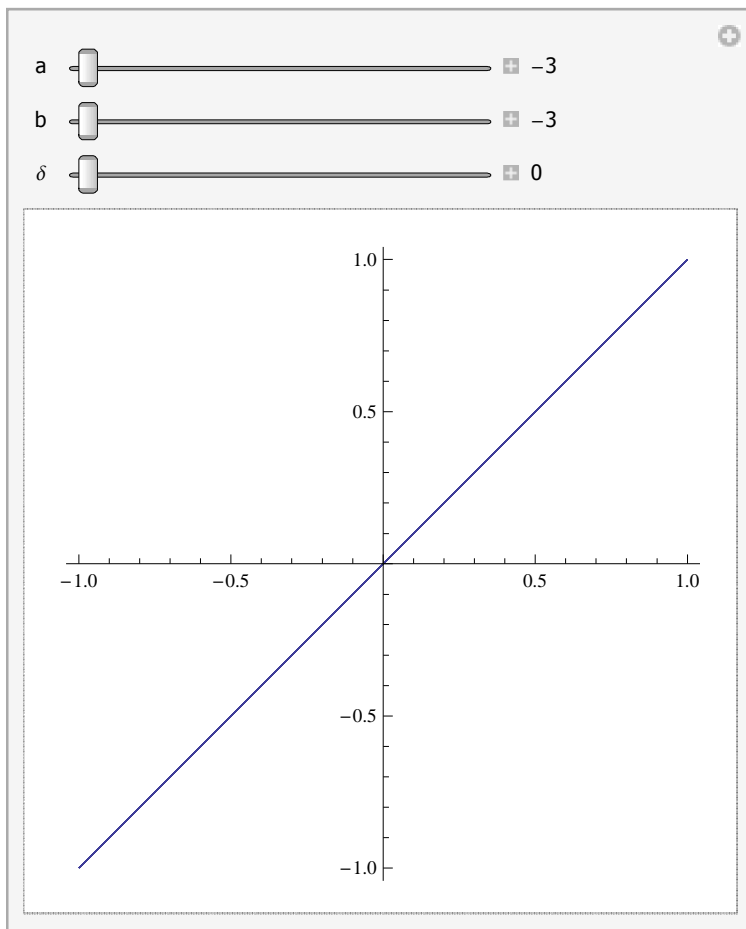
```
p2 = ChebyshevT[3, x]
```

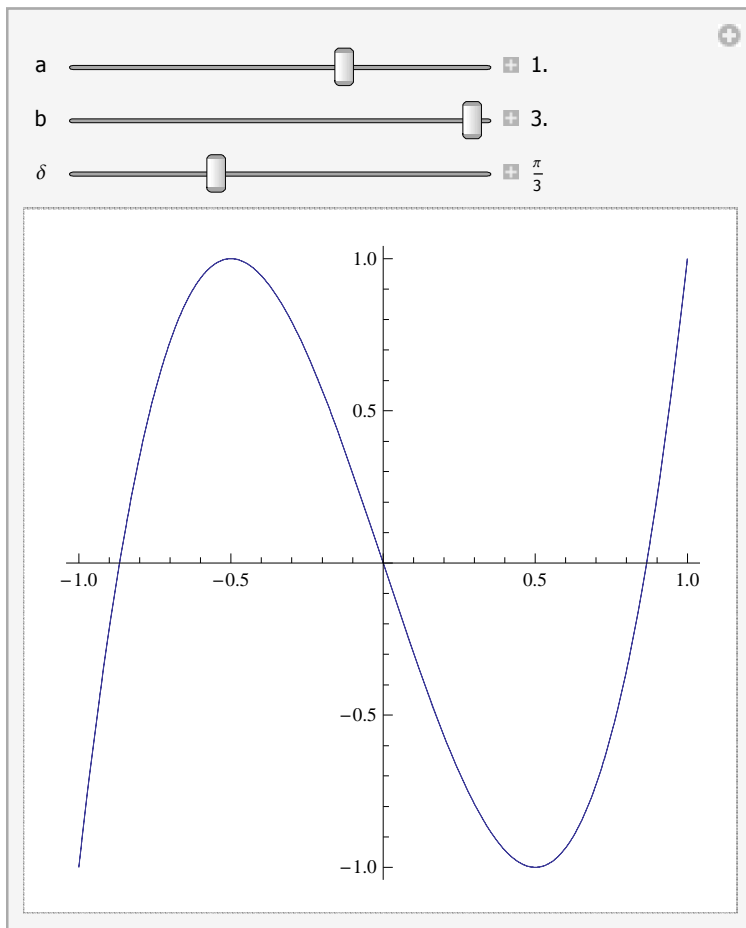
```
-3 x + 4 x^3
```

```
Plot[p2, {x, -1, 1}]
```



```
Manipulate[LC[t, -Pi, Pi, a, b,  $\delta$ ],  
  {a, -3, 3, .1, Appearance -> "Labeled"}, {b, -3, 3, .1, Appearance -> "Labeled"},  
  { $\delta$ , 0, Pi, Pi / 24, Appearance -> "Labeled"}, SaveDefinitions -> True]
```



```
Simplify[2 Sin[t + Pi / 4] ^ 2 - 1]
```

```
Sin[2 t]
```

```
FullSimplify[4 Sin[t + Pi / 3] ^ 3 - 3 Sin[t + Pi / 3]]
```

```
Sin[3 t]
```

```
Manipulate[  
  Show[{LC[t, 0, 2 Pi, 1, 2, 0], Graphics[{PointSize[.02], Point[{Sin[t0], Sin[2 t0]}]}]},  
  {t0, 0, 2 Pi}]
```

